

ДВНЗ «Ужгородський національний університет»
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ФІТОТЕРАПІЇ
КАФЕДРА ФАКУЛЬТЕТСЬКОЇ ТЕРАПІЇ

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІNІСТРАЦІЯ
ДЕПАРТАМЕНТ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
ТА ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ЗАКАРПАТСЬКОЇ ОДА

СЛОВАЦЬКИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ В НІТРІ
ІНСТИТУТ ЗБЕРЕЖЕННЯ БЮРІЗНОМАНІНГУ В НІТРІ
УЖГОРОДСЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО
УНІВЕРСИТЕТУ

МІЖНАРОДНИЙ ІНСТИТУТ ЛЮДИНИ І ГЛОБАЛІСТИКИ «НООСФЕРА»

САНАТОРІЙ «КВІТКА ПОЛОНИНИ»

Сучасні аспекти збереження здоров'я людини

Сучасні аспекти збереження здоров'я людини:
збірник праць Х міжнародної міждисциплінарної наук.-практ. конф./ За
ред. проф. Т.М. Ганича. – Ужгород : 2017. – 394 с.

Збірник праць конференції висвітлює нові відомості про збереження здоров'я
людини в сучасних умовах, а саме – оздоровлення населення природними
засобами, зокрема, лікувальними травами, забезпечення адекватного
харчування, якісної питної та мінеральної води, подолання йододефіциту,
використання сучасних агротехнологій для збереження і збагачення
біорізноманіття природи, актуальні питання лікування поєднаної патології.
Збірник виходить до 25-річчя з дня заснування НДІ фітотерапії ДВНЗ «УжНУ».

На всій роботі одержано фахові рецензії.

ISBN 978-617-673-446-8

©ДВНЗ «УжНУ», 2017
©УТЕІ КНТЕУ, 2017

УЖГОРОД
2017

УДК 613.2 (075.8)
ББК 53.51Я2
Б 62

Рекомендовано до друку
Вченого ради ДВНЗ "Ужгородський національний університет"
(протокол №4 від 23 березня 2017 р.)

За редакцією проф. Ганича Т.М.

Голови редколегії:

О.М. Ганич – заслужений діяч науки і техніки України, доктор медичних наук,
професор кафедри пропедевтики внутрішніх хвороб, директор
НДІ фітотерапії ДВНЗ "УжНУ"

Т.М. Ганич – доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри
факультетської терапії медичного факультету ДВНЗ "УжНУ"

Члени редколегії:

проф. Гаврилко П.П.
докл. Бриндза Я.
проф. Ганич М.М.
докл. Лукпа О.В.
засл. лікар України Ганинець П.Л.
н.с. Скакані С.І.

Автори опублікованих робіт несуть повну відповідальність за зміст і
інтерпретаційний матеріал.

ЛІТЕРАТУРА

1.Наказ МОЗ України № 555 від 27.06.2013 р. Хронічне обструктивне захворювання легені. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах.

— Київ, 2013 р. — 146 с.

2.Глат. на випадок 94373, Україна, МПК G01N 33/48, G01N 30/00. Способ хроматографічного визначення сумарного жирної кислотного складу біологічних рідин / Завітники А.В., Колесник П.О., Веждел М.І., Ростока-Резникова М.В., Кірсанова М.П., Цялєш С.В., Глазкова Г.П., патентоносник ДВНЗ «УжНУ» — №за201009934; заяв.10.08.2010 р.; опубл. 26.04.2011 р., Бол. № 8.

3.Акприна Е.Е. Systemic inflammation and metabolic syndrome in stable COPD patients / Е.Е. Акприна, С. Акприна, S. Ertekin et al. // Tuberk. Thoracs. — 2012. — № 60 (3). — Р. 230–237.

4.Global Initiative for Chronic Obstructive lung disease. Global Strategy for the Diagnosis, Management and Prevention of Chronic Obstructive Pulmonary Disease. NHLB/ WHO Workshop report. — Last updated 2016 / [Електронний ресурс]; режим доступу: <http://www.goldcopd.com>.

SUMMARY

RESEARCH INTO SATURATED AND UNSATURATED FATTY ACIDS OF BLOOD PLASMA LIPIDS' IN PATIENTS WITH CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE COMBINED WITH OBESITY Blaga O.S., Tovt-Korshynska M.I.

In patients with COPD, obese and with normal weight we found increased total content of both saturated and unsaturated blood plasma fatty acids, in particular of ω-6 arachidonic acid level.

ВИКОРИСТАННЯ МАГНІТОЛАЗЕРНОЇ ТЕРАПІЇ У ХВОРІХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ,

Браславець В.В¹, Александрова М.Я.², Блага О.С.²,

Ужгородська центральна міська клінічна лікарня¹,

ДВНЗ «Ужгородський національний університет», Ужгород, Україна

Хронічне обструктивне захворювання легень (ХОЗЛ) залишається однією з найбільших проблем охорони здоров'я на сьогоднішній день [1, 3]. У всьому світі спостерігається зростання ХОЗЛ внаслідок тривалого впливу факторів ризику і старіння населення, що представляє значну медико-соціальну проблему та вимагає

удосконалення та впровадження комплексних програм профілактики та лікування даного захворювання. Використання немедикаментозних методів лікування поряд з традиційними

підвищенні якості життя хворих на ХОЗЛ [1]. Головне призначення немедикаментозних чинників — підсилення та мобілізація компенсаторно-пристосовних механізмів. Одним з методів, здатним спричинити такі саногенетичні ефекти, є магнітолазерна терапія (МЛТ) [2].

Метою дослідження було підвищити ефективність лікування хворих на ХОЗЛ за допомогою включення МЛТ до комплексного лікування.

Було обстежено 30 хворих на ХОЗЛ II стадії, клінічної групи В у фазі нестійкої ремісії. Обстеження та лікування хворих проводилося згідно дюочіх протоколів [1, 3]. Для оцінки клінічних проявів ХОЗЛ застосовували Модифіковану шкалу для оцінки тяжкості захиски МДР та Тест з оцінки ХОЗЛ (TOX). Функція зовнішнього дихання оцінювалася за показниками функції зовнішнього дихання (ФЗД): об'єму форсованого видиху за першу секунду (ОФВ₁) та співвідношення ОФВ₁ до форсованої життєвої ємності легень (ФЖЕЛ) [1]. За методикою лікування хворі були поділені на дві групи. До першої (основної) групи було включено 15 хворих на ХОЗЛ (10 чоловіків та 5 жінок; середній вік 42,3±3,2 років), яким окрім стандартного медикаментозного лікування, а саме β2-агоністи короткої та тривалої дії, глюкокортикоїдероїди, було призначено МЛТ. До другої (контрольної) групи вийшло 15 хворих (9 чоловіків та 6 жінок; середній вік 45,5±2,6 років), які отримували традиційну медикаментозну терапію.

МЛТ проводилася з 2-го дня перебування хворих у стаціонарі після уточнення діагнозу та наявності протилоказів до процесдури аппарatom «РЕФТОН-01-ФЛС» при наступних параметрах:

- лазерне випромінення: довжина хвилі 650 нм, потужність на виході 7 мВт, режим випромінення неперервний, діаметр вихідного отвору випроміновача 8 мм при контактній методici щільність потоку потужності 14 мВт/см²;
- магнітна інлукуція постійного магніту (зйомка насадка), розміщеного по окружності лазерного пучка, - 35 мТс.

Процедури МЛТ проводилися контактно, стабільно по полях: паравертебрально по три поля зліва та справа на рівні Th₄₋₈; ділянка надпліц (поля Креніга); друге міжребр'я справа та зліва від грудини. Час впливу на одне поле 1-2 хв, на курс лікування було призначено 15 процедур [2]. Ефективність лікування оцінювали за даними клінічних проявів захворювання та комп'ютерної спрометрії для визначення ступеня порушення бронхіальnoї проходимості.

Статистична обробка виконана на персональному комп'ютері за допомогою пакету програм статистичного аналізу «MS Excel 2010» та «Statistica 6.0» (StatSoft Inc).

Після проведеного комплексного лікування у хворих спостерігалось покращення клінічного стану, що підтверджувалось достовірним приростом показників ФЗД. Щодо клінічної симптоматики, то у хворих обох груп відмічалось достовірне зменшення задишки при фізичному

нарантаженні, кашель турбував менше, переважно в ранкові години. При об'єктивному обстеженні відмічалось достовірне зменшення кількості сухих хрипів на видоці у пацієнтів обох досліджуваних груп, однак клінічно значиме покращення стану у хворих основної групи наступало раніше (за цінкою суб'єктивних показників) на 5-ту добу лікування, в противагу контрольній групі – на 7-му-8-му добу.

Дані об'єктивного обстеження підтверджувались достовірним приростом показників ФЗД у хворих обох досліджуваних груп (таблиця 1). Як видно із таблиці, покращення бронхальної проходності підтверджується достовірною динамікою росту показника ОФВ₁, який в контрольній групі зрос з $63,2 \pm 1,7$ до $72,8 \pm 2,4\%$ – приріст $9,6\%$ ($p_1 < 0,002$), а в основній групі – з $64,6 \pm 1,3\%$ до $78,4 \pm 1,8\%$ – приріст $13,8\%$ ($p_2 < 0,002$) з достовірною різницею між групами досліджуваних ($p_1 - p_2 < 0,05$). При аналізі швидкісних показників бронхальної проходності спостерігається їх достовірний ріст в обох групах з достовірною різницею між ними ($p_1 - p_2 < 0,05$).

Після проведенного лікування у хворих обох груп відмічено достовірне покращення показників ФЗД, однак більш виражена динаміка спостерігалася у хворих основної групи ($p_{1,2} < 0,05$).

Таблиця 1. Динаміка показників ФЗД у хворих на ХОЗЛ під впливом традиційного лікування та у комплексі з МЛТ. (M \pm m)

Показник, %	Контрольна група, (n=15)			Основна група, (n=15)		
	до	після	P ₁	до	після	P ₂
ФЖСЛ	65,5 \pm 1,8	75,7 \pm 1,4	<0,05	65,4 \pm 1,8	80,6 \pm 1,5	<0,002
ОФВ₁	63,2 \pm 1,7	72,8 \pm 2,4	<0,002	64,6 \pm 1,3	78,4 \pm 1,8	<0,002
МОШ₂₅	64,6 \pm 1,5	71,5 \pm 1,6	<0,05	61,9 \pm 2,4	75,9 \pm 1,7	<0,002
МОШ₅₀	55,5 \pm 1,3	66,2 \pm 1,5	<0,002	57,9 \pm 2,3	69,6 \pm 2,6	<0,001
МОШ₇₅	58,8 \pm 1,2	64,5 \pm 1,3	<0,05	54,9 \pm 1,6	67,8 \pm 1,5	<0,002
МОШ₂₅₋₇₅	58,3 \pm 2,2	65,8 \pm 1,4	<0,05	58,2 \pm 2,2	72,4 \pm 1,7	<0,002

Примітка: р₁ – достовірність різниці до та після медикаментозного лікування
р₂ – достовірність різниці до та після комплексного лікування з МЛТ

Таким чином, при оцінці динаміки основних клінічних проявів та показників функції зовнішнього дихання встановлено підвищення ефективності комплексного лікування хворих на ХОЗЛ із застосуванням магнітолазерної терапії порівняно з традиційним лікуванням.

ЛІТЕРАТУРА

- Наказ МОЗ України № 555 від 27.06.2013 р. Хроніче обструктивне захворювання легені. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах. – Київ, 2013 р. – 146 с.

- Улащик В.С. Методики електро- і магнітолазерної терапії з применением аппарата «РЕФТОН-01-ФЛС»: пособие для врачей / В.С. Улащик, Л.Е. Козловская, В.Т. Болотовская // Минск, 2007. – 64 с.
- Global Initiative for Chronic Obstructive Lung Diseases (GOLD). Global strategy for diagnosis, management, and prevention of chronic obstructive pulmonary disease. NHLBI/WHO workshop report. – Publ. № 2701, April 2001. – Updated 2013.

SUMMARY

USE OF MAGNETIC LASER THERAPY IN PATIENTS WITH CHRONIC OBSTRUCTIVE PULMONARY DISEASE

Braslavets V.V., Alexandrova M.Y., Blaga O.S.

In assessing the dynamics of basic clinical and respiratory function parameters established efficiency of complex treatment of patients with COPD using magnetic laser therapy compared to traditional treatment.

ШЛЯХИ КОРЕКЦІЇ ІМУНОЛОГІЧНИХ ПОРУШЕНЬ У ХВОРІХ НА РЕВМАТОЇДНИЙ АРТРИТ В ПОСДНАННІ З КОМОРБІДНОЮ ПАТОЛОГІЄЮ

Букач О.П.

Вищий державний медичний університет, Чернігів, Україна

Вступ. Деякі науковці вважають ревматоїдний артрит (РА) «ургентним» захворюванням, під час якого своєчасно встановлення діагноз і максимально раннє призначення адекватної терапії суттєво покращує перебіг захворювання та здатне викликати тривалу клінічну ремісію, а отже, є критичним моментом, що вирішує подальшу долю пациента [5]. Однак при РА існує високий ризик розвитку ожиріння, агресійного гіпертензії, порушення обміну глукози та ліпідів внаслідок використання глюкоокортикоїдероїдів (ГКС) та наявності хронічного запального процесу, який розвивається у відповідь на пошкодження тканин і реалізується через численні медатори, фактори, біологічно активні речовини [1]. Вивчення та визначення імунологічних змін являється досить важливим для ранньої та диференційної діагностики захворювання, визначення прогноза і призначення оптимального лікування для хворих на РА [3].

Мета дослідження. Визначити рівень прото- та прогресивальних цитотокінів в сироватці крові хворих на РА у поєднанні з коморбідною патологією: цукровий діабет типу 2 (ЦД2), артеріальна гіpertenzія (АГ) та абдомінальне ожиріння (АО) та призначення адекватної терапії.

Матеріал і методи

Встановлення і верифікація клінічного діагнозу РА проводилася згідно з критеріями EULAR 2010 [2], а коморбідних захворювань

РОЛЬ ІНТРОЛУКІЙ ТА СЕЛЕКЦІЙ У ЗБЕРЕЖеннІ ЗБАГАЧЕННІ
РІЗНОМАНІГТЯ ГОСПОДАРСЬКО-ЦІННИХ РОСЛИН В УКРАЇНІ
Рахметов Д., Рахметова С. О.

259

ФОРМУВАННЯ УРОЖАЮ КОРЕНЕЛЛОДІВ БУРЯКА ЗАЛЕЖНО ВІД СОРТУ ТА

СТРОКІВ ВИСІВУ

Садовська Н.І., Гамор А.Ф., Попович Г.Б., Енєї К.Л.

ХАРАКТЕРИСТИКА КОМПОНЕНТНОГО СКЛАДУ ЕФІРНОЇ ОЛІЇ СОРТИВ

LAVANDULA ANGUSTIFOLIA MILL. ДЛЯ ВИКОРИСТАННЯ В МЕДИЦИНІ ТА

ПАРФУМЕРІЇ

Свідченко Л.В., Григор'єва О.В., Бринда Я., Свіденко С.В.

СУЧАСНІ АСПЕКТИ ВИВЧЕННЯ РІЗНОМАНІГТЯ ГРУНТОВОЇ МІКРОБОТИ

ПРАДІСОВИХ ЕКОСИСТЕМ

Симоненко Л.Ю., Фізєр А.І., Симончук В.В.

268

ВПЛИВ РОЗЧИНІВ СОЛЕЙ ЦИНКУ НА ЗАКЛАДАННЯ НАСІННЯ ГБРИДІВ
КУКУРУЗИ

Тацій М.Д., Ніколайчук В.І., Вакерич М.М., Белчазі В.Й., Горват Я.В., Гедзур Т.І.

270

ДОСЛІДЖЕННЯ ЛИСТЬЯ ПОШИРЕНИХ РОСЛИН ФЛОРИ України як
ПЕРСПЕКТИВНОГО ВИДУ ЛІКАРСЬКОЇ РОСЛИНОСИРОВИНИ
Федченкова Ю. А., Хворост О. П.

273

ЗБЕРЕЖЕННЯ ФІТОРІЗНОМАНІГТЯ ТЕРиторії ЗАКарпаття

Фекета І.О.

РОЗДІЛ IV
АКТУАЛЬНІ ПЛАННІ ТЕРапІЇ ЗАХВОРЮВАНЬ ПОСДІДНА ПАТОЛОГІЯ
ТА ПІКРЕКЦІЯ В СУЧасНИХ УМОВАХ

СТРУКТУРА ПАТОЛОГІЧНОЇ УРАЖЕННОСТІ ДТЕЙ, ПОСТРАДАЛИХ
ВІД АСАЛЬДОК ЧОРНОВИЛЬСЬКОЇ КАТАstroFI (ЗА ДАНИМИ КЛІНІКО-

ЕПІДЕМІОЛОГІЧНОГО РЕСЕСТРУ НІЦРМ, 2016 рік)

Бабенко Г.Ф., Феофілакт П. А., Диринська Ю.Ю., Суденіціна О.М., Богдан І.В.

277

СТАН МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ ЛІКВІДаторам Аварії на ЧАЕС В
ОБЛАСному ГОСПІТАЛІ ВЕТЕРАНІВ ВІЙНИ

Банкушин О.Ю., Брич В.Д., Білан-Лук'янчук В.Й., Мазуренко Е.М.

279

КОМПЛЕКСНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ХВОРИХ НА ОСТЕОХОНДРОЗ
ПОПЕРЕКОВОГО ВІДЦІЛУ ХРЕБТА, УСКЛАДНЕНого ПРОТРУЗІЯМИ

Бірані В.С., Фарбрі З.Й.

282

ДОСЛІДЖЕННЯ РІВНЯ НАСІЧЕННЯ ТА НЕНАСІЧЕННЯ ЖИРНИХ КИСЛОТ
ЛІПІДІВ ПЛАЗМІ КРОВІ ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ ОБСТРУКТИВНЕ
ЗАХВОРЮвання ЛЕГЕНЬ У ПОСДІДНІ З ОЖИРННЯМ

Благо О.С., Товт-Коринська М.І.

284

ВИКОРИСТАННЯ МАГНІТОЛАЗЕРНОЇ ТЕРАПІЇ У ХВОРИХ НА ХРОНІЧНЕ
ОБСТРУКТИВНЕ ЗАХВОРЮВАННЯ ЛЕГЕНЬ

Браславець В.В., Александрова М.Я., Благо О.С.

287

ШЛЯХИ КОРЕКцІЇ ІМУНОЛОГІЧНИХ ПОРУШЕНЬ У ХВОРИХ НА
ПЕРМАТОІДНИЙ АРГІТ В ПОСДІДННІ з КОМОРЫДНОЮ
БУКАЧ О.П.

290